

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

Iransk black metal och censur: en fallstudie

Kandidatuppsats, HT2017
Musikvetenskap, fördjupningskurs (MV1311)
Författare: Sandy Fännfors
Handledare: Lars Lilliestam
Examinator: Jan Eriksson

Abstract:

This essay focuses on black metal and musical censorship in Iran. This is done through a case study with Sina Winter who lived most of his life in Iran, creating black metal music in the obscurity with his one-man band *From the Vastland*. The essay is based on a musical-ethnological perspective and analyzes the cultural differences of black metal in Norway respectively Iran. The essay determines what music censorship is, how it is conducted and how the practice of it looks like in Iran. The interview with Sina Winter gives a slight insight into a daily life of fear and oppression, but also the courage to keep creating music in a country where it is forbidden and occasionally punished by death.

Tags: *Black metal, music and censorship, music, case-study, musicology*

Nyckelord: *Black metal, musik och censur, musik, fallstudie, musikvetenskap*

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Kapitel ett - bakgrund	
Musik och censur – en översikt	5-7
Musikcensur inom Iran och Islam	7-9
Syfte och forskningsfrågor	10
Vad är black metal?	11-18
Teoretiska perspektiv	19
Metod och material	20-21
Tidigare forskning.....	22
Avgränsning.....	23
Kapitel två - resultat	
Introduktion	24-25
Sina Winter	26-35
Sammanfattning	36
Kapitel tre - analys	
Analys och diskussion.....	37-42
Kapitel fyra - sammanfattning	
Sammanfattning	43
Vidare forskning	44
Källförteckning	45-47

Inledning

I januari 2017 sände SVT dokumentärfilmen *Blackhearts*, där får man följa Hector och Kaiadas ifrån Grekland och Sina ifrån Iran. Alla tre är hårt inbitna i black metal genren och har egna band. De reser ifrån sina hemland för att besöka Norge. Dokumentären visar med både humor och sorg hur musik kan nå bortom gränser, religion och politik. Jag fastnade för Sina Winter som kom ifrån Iran och spelar i bandet *From the Vastland*. Sinas berättelse om censur, förtryck och den konstanta hotbilden mot black metal musiker i Iran berörde mig djupt. Jag kontaktade därför Sina för att be om en intervju.

I den här uppsatsen undersöker jag varför Iran censurerar black metal, hur censuren bedrivs och till vilket syfte. Jag diskuterar även på vilket sätt förtrycket och censuren påverkar musiken. Syftet med denna fallstudie är att belysa hur de kulturella skillnaderna påverkar musiken, detta genom att bruka en induktiv metod med musiketnologi som grund för det teoretiska ramverket. Denna metod tillåter mig att studera Sina Winters musik när han bodde i Iran och efter att han flyttade därifrån. Definitionen av det musiketnologiska perspektivet är hämtat ifrån Lundberg och Ternhags *Musiketnologi – En introduktion* (2002).

Forskningsfrågorna belyser black metal i anknytning till hur musikkensur påverkar skapandeprocessen och musiken. För att genomföra detta gjorde jag en omfattande intervju med Sina Winter. Detta material analyseras sedan och ställs upp mot tidigare forskning om musik och censur. För bakgrundsmaterial om musik, censur och black metal har tidigare forskning av Bossius (2003), Korpe (2004), Patterson (2013) samt Johannesson & Jefferson Klingberg (2011) varit den research som ligger till grund för översikten som ges i kapitel ett.

Kap 1 – bakgrund

Musik och censur – En översikt

Att musik censurerats går att se redan hos Platon¹. Platon skrev att dålig musik måste kontrolleras eller förbjudas då den bar potential för att leda människor ifrån vad han kallade för ”det goda livet” (Korpe, 2004:IX).

Det finns en problematik när det kommer till att definiera exakt vad musikkensur kan vara och hur det yttrar sig. En precis definition finns inte och det blir en del gråzoner. I *Shoot the singer* av Marie Korpe (2004) talas det om hur en ska definiera denna typ av censur. Vad räknas in som censur? Är det censur om en radiostation väljer att inte spela en viss låt i tron att det inte kommer attrahera lyssnare? I kontrast till detta, är det censur om en radiostation inriktad på country väljer bort att spela rap/hip hop och/eller hårdrock? Är det bara förbud som räknas som censur?

Nationalencyklopedins definition på censur:

Censur (latin *censu*’ra ‘granskning’, av *ce*’nseo ‘granska’, ‘värdera), förhandsgranskning av innehållet i olika kommunikationskanaler som tidningar, tidskrifter, böcker, teaterföreställningar, filmer, radio-och TV-program osv. Censur utövas normalt av statliga myndigheter, men även icke-statliga institutioner kan bedriva censur eller censurliknande verksamhet; katolska kyrkan är ett känt exempel. Det officiella syftet med censuren är att förhindra spridning av sakuppgifter och synpunkter som enligt de styrande inte bör komma till allmän kännedom. Traditionellt har det varit innehåll av fem slag: meddelanden som ansetts hota landets säkerhet, de styrandes maktställning eller anseende, grundläggande religiösa värden, den officiella moralen (inte minst sexualmoralen) samt enskilda medborgares säkerhet eller anseende (Nationalencyklopedin 2017).

Musikkensur kommer i många olika varianter och det finns ingen exakt och slutgiltig definition för begreppet. För att fastställa om det är censur bör man först se vilken censur det rör sig om, och vem/vilka det är som utövar censuren (regering, grupper, företag, etc) och hur den genomförs. Att ta reda på vilken typ av censur och vem eller vilka som utövar den är viktigt, inte enbart för att bekräfta att censuren sker utan även för att veta hur den ska

¹ Platon levde mellan 428. F.kr – 348. F.kr..

motarbetas (Korpe 2004:3-5).

Några av de motiv som ligger till grund för musikcensur inkluderar det textmässiga innehållet där svordomar, obscenitet och drogromantik censureras. Musik har även censurerats för nakenhet, hädelse, anti-patriotism, patriotism, politiska budskap och upproriska texter som uppmanar till revolt (The Guardian 2015).

Exempel på hur och när musik censurerats går att följa långt tillbaka. Under 1950-talet när rockmusik blev dominerande avrådde läkare och föräldragrupper ifrån att barn skulle lyssna på rock, med argumentet att det kunde vara skadligt för unga personer. Elvis Presley blev under 1950-talet censurerad främst i filmade framträdanden, detta berodde på att hans höftrörelser i kombination med musiken ansågs vara stötande. Ett av dessa exempel på censurerat framträdande var när Elvis besökte *The Ed Sullivan Show*² 1957. För att kunna förstå varför detta var stötande måste en ha i åtanke att samhället var konservativt under 1950-talet (Kachejian 2017).

Rolling Stones bjöds in för att uppträda på *The Ed Sullivan show* 1967 förutsatt att de förändrade låttextern för "*Let's spend the night together*" till "*Let's spend some time together*" då originaltexten var för provokativ. Bandet gick med på denna förändring, däremot finns det exempel på artister som inte böjde sig lika enkelt för Sullivans önskemål. Bland dessa finns The Doors och Bob Dylan. Ett annat exempel är när Madonna 1990 släppte låten "*Justify My Love*" där musikvideon innehöll sadomasochism, bisexualitet, gruppsex och androgynitet. Videon provocerade fram en MTV-ban och visades inte där. Eminem utsattes för censur när ett flertal radiostationer och affärer censurerade låten "*Mosh*" som släpptes strax innan presidentvalet 2004. Låten är mest känd för den kontroversiella meningen "*Strap Bush with AK-47, let him golfight his own war, let him impress daddy that way*" (The Guardian 2015).

Streamingtjänster för musik har också en viss rätt att censurera, för ett par år sedan var det inte ovanligt att Spotify censurerade svordomar i musik. Nu har de istället censurerat albumcovers. Ett exempel på detta är Marilyn Mansons album *Holy Wood* från 2000. Omslagsbilden har fått beskrivningen "*Censored packaging version*" (Spotify 2017). Dessa historiska och samtida exempel skänker ljus över situationen. Musik har länge erkänts som kraftfull och censur har praktiseras enligt samma idéer sedan musikens uppkomst (Korpe 2004:IX).

² Exempel via Youtube, sökord: Elvis Presley "Don't Be Cruel" on The Ed Sullivan Show

Denna typ av censur går att finna dokumenterad i nästintill alla länder. En enkel sökning på ”*Music and censorship in Africa*” eller Iran, Tyskland, USA etc ger alla sökträffar på Google. Denna typ av censur är extremt omfattande. Istället för att försöka återge alla exempel på när och hur musikkensur har skett, kommer detta arbete först att utröna vad musikkensur är, för att sedan sätta det i kontext till black metal och censur i Iran.

Musikkensur inom Iran och Islam

I *Music and Islam* (Otterbeck & Ackfeldt 2012) beskrivs censuren av musik i Iran och inom islam med hänvisningar till koranen. Författarna påpekar att musikkensur inom islam är ett sedan länge omdebatterat ämne bland muslimska teologer.

Från den tidigaste bibeltolkningen (eller Tafsir på Arabiska som det kallas när man tolkar Koranen) i dokumenterad islamisk historia har det funnits två sätt att se på musik. I Hadith-kollektionen ifrån sent 800-tal fram till tidigt 900-tal är den nedtecknade islamiska berättelse och tradition som utgår ifrån islams profet Muhammads sätt att leva som förebild, hans handlingar och hans ord, samt Muhammads syn på musik. Till viss del skyr han musik och till en annan omfamnar han den. Detta leder till tolkningar där musik antingen är haram eller halal. Haram betyder att någonting är förbjudet enligt Allah eller profeten och Halal betyder att någonting är tillåtet enligt lag.

Det kan ju förväntas att en ska hitta svar i koranen om ställningstagande till musik då den förmodas vara en regelbok, vilket Otterbeck och Ackfeldt förklarar att den inte är. Istället finns det inget klart uttalande om själva handlingen eller förhållningssättet när det kommer till att utöva musik. Otterbeck och Ackfeldt beskriver det komplexa i koranen med en mängd motsägelser, det finns stundvis utdrag av att Muhammad skall ha ansett att musik är en form av en gåva för att sedan be om försiktighet då musik kan leda till moraliskt förfall.

The main arguments are drawn from the hadiths, where much more direct comments on music (instruments, singing, etc.) are made. Muhammad is said to have encouraged occupational songs and songs at weddings, but he is also reported as having prophesied that music is one of the signs of the moral chaos toward the end of time (Otterbeck & Ackfeldt 2012:229-231).

Dagens musikkensur i Iran och inom islam följer en liknande tolkande tradition. Den som skapar regler har också en form av tolkningsföreträdare, i detta fall den Iranska regimen och sittande presidenten Hassan Rouhani. Det finns ingen lag som förbjuder en viss specifik typ av musik, däremot är folket medvetna om förbudet mot musik som tekniskt sett inte är förbjudet. Presidenten får själv tillsätta och omforma *The Ministry of Culture*. Så med tolkningsföreträdare syftar jag till att Rouhanis tolkning av koranen avgör hur strikta hans lagar blir och hur *The Ministry of Culture* bedömer sina ansökningar om tillstånd för att få spela in eller framföra musik.

Det finns en uppsjö av artiklar som diskuterar musik inom islam och Iran. Många av dessa talar om hur det såg ut före revolutionen 1977-1979 och hur det sedan såg ut efteråt. Den islamiska revolutionen tog sin början 1977 när den västvänlige shahen Mommad Reza Pahlavi störtades för att ersättas av en islamisk republik under ledning av Khomeini. Iran var innan denna revolution västerniserat med goda relationer till USA. Detta då Shahen var mer samarbetsvillig och efter sina studier på en internatskola i Schweiz präglats av västvärldens sätt att tänka införde Shahen förändringar som fick Iran att bli moderniserat. Genom sina relationer med USA blev Shahen sårbar för intern kritik och den religiösa ledaren Ayatollah som Shahen sänt till exil i Irak var den som uppmanade till revolution. I affärer maskerades inspelade band som orientalisk musik för att inte konfiskeras i tullen, men dessa innehöll egentligen tal av Khomeini som kritiserade Shahen.

Orsaken till revolutionen grundades i folkets uppfattning om att Shahens relationer till västländer och USA förgiftade den iranska kulturen och ledde till att Shahens regim blev djupt impopulär hos småhandlare och religiösa grupper bl.a. Den större demonstrationen mot Shahens välde bröt ut tidigt 1978 och eskalerade till den grad att Shahen tvingades till landsflykt i januari 1979, då Shahens polis och militär inte längre kunde hantera demonstranterna och utlöste panik genom att skjuta rakt in i folkmassorna. Ledaren för revolutionen var den shiamuslimske Khomeini som under 60-talet hade konfronterat Shahen för dennes ”vita revolution” när han försökte införa både kvinnlig rösträtt och en könsneutral äktenskapslagstiftning. Den 1 april 1979 röstade Iran i en folkomröstning för att bli en islamisk republik med Khomeini som högste ledare (Christensen 2011, Therner 2009).

I *Cultural Censorship In Iran – Iranian Culture in A State of Emergency* (2011) finns en översikt för hur musik och övrig kultur censureras i Iran. Fokus här ligger efter presidentvalet

i Iran 2009, och beskriver situationen i Iran som ett hinder för utveckling av landet och dess invånare. Dessa hinder består av indragen musikundervisning och en musikalisk 'underground-scen' som växer sig större för varje dag. I februari 2010 talade Hossein Alizadeh (som är en ledande kompositör i Iran) med journalister och musikutövare vid ett möte i Hormoz provins om musik och censur ”*Censorship, and the lengthy application process that must be negotiated in order to perform music in public, is stopping Iranian music from evolving*” (Khalaji, Robertson & Aghdami 2011: 67).

Alizadeh visade också med ett exempel på den rådande dubbelmoralen och diskrimineringen i Iran genom att tala om *The Ministry of Culture* som är en myndighetsinstitution i Iran där musiker måste ansöka om att få spela, uppträda live eller släppa ett album.

We have to ask the cultural authorities why some music is getting performance permissions in Tehran, but the same music is not getting permission to be performed in another city. This shows discrimination on the part of the government between the people of Tehran and the people of other cities (Khalaji, Robertson & Aghdami 2011:67).

Presidentens tolkningsföreträdare av koranen påverkar direkt musikutövares möjligheter till att spela in musik och uppträda live. Presidenten formar sitt egna *Ministry of Culture* samt *Islamic Guidance* och det är presidentens värderingar som bestämmer om musik är kontroversiellt eller inte (Khalaji, Robertson & Aghdami 2011: 68).

Syfte och forskningsfrågor

Uppsatsens syfte är att belysa musikcensur, i fokus står black metal i Iran. Frågorna undersöker hur musiken och skapandeprocessen påverkas av den rådande musikcensuren i Iran, varför Iran förbjuder black metal och hur de verkställer ett förbud. Vad blir det för konsekvenser för den som utmanar regimens förbud? Är det enbart black metal som är otillåtet, eller finns där annan musik som utsätts för samma censur och exkluderas? I vilket syfte görs detta?

Följande frågor undersöks och besvaras;

- Hur påverkas musiken av Irans censur?
- Varför förbjuder Iran black metal?
- Hur ser förbudet ut och hur genomförs det?
- Vilka konsekvenser möter den som bryter mot förbudet?
- Vad för typ av musik omfattar förbudet?
- Till vilket syfte har Iran ett förbud? Vad motiverar deras förbud?

Vad är black metal?

Black metal har under lång tid betraktats som en kontroversiell och excentrisk musikgenre, vilket grundas i kulturens utveckling och historia. För att kunna placera Iran och black metal i en nutida kontext behövs en övegripande bakgrundshistorik, detta för att ge en insikt i hur och varför black metal är kontroversiellt som musik och kultur, men även för att relatera till varför musiken och kontexten till musiken förbjuds av Iran.

Black metal utvecklades ur tidigare hårdrock och band som Black Sabbath, Led Zeppelin och Deep Purple. Dessa influenser lade grunden för det album som markerar födelsen för black metal som vanligtvis dateras till 1982, när bandet Venom släppte albumet med titeln *Black metal*. Utöver att detta album döpte genren så lade det även grunden för det sound som kom att bli karaktäristiskt för tidig BM³. Mycket av den mystik som kretsade kring BM kan bero på genrens 'underground'-status som dominerade scenen de första 10-15 åren. Med underground syftar jag till att genren var en kulturell rörelse utanför 'etablissemangen'.

Nationalencyklopedins definition:

Underground [e'ndəgraʊnd] (engelska, 'under jorden'; 'underjordisk (rörelse)'), benämning som sedan 1960-talet särskilt används på alternativa politiska och kulturella strömningar utanför etablerade medier och distributionsnät (Nationalencyklopedin 2017).

Black metal ansågs vara synonymt med ockultism, satanism och djävuldyrkan, för att nämna några exempel. En del av de texter som finns i black metal har inslag av just dessa element, och här återfinns även numerologi, latin, och demonologi ifrån olika gamla skrifter och mycket annat (Patterson 2013, Bossius 2003).

Innan vi går in på utvecklingen av black metal bör vi se till olika omgivande faktorer som påverkade genrens underground-stämpel, detta för att få en större förståelse för subkulturen inom genren, men även för att begripa allmänhetens reaktion som kan förklara varför den klassas som kontroversiell. Med allmänhetens reaktion syftar jag på den våg av debatt som black metal skapade under 90-talet i media. Siewert Öholm var programledare för TV-programmet *Svar Direkt* där black metal, satanism och hårdrockskulturen fick skarp kritik av

³ Jag kommer att använda BM som förkortning för Black metal på flera ställen i uppsatsen.

Öholm.⁴ Dessa avsnitt sändes 1984 (om hårdrock) och 1992 (om black metal och satanism), och *Svar Direkt* sändes på TV 1984-2000.

Människor som delade intresset för black metal och scenen delade även liknande stilmarkörer. Stilmarkörer fungerar som en signal för omgivningen, både den allmänna omgivningen men även för andra som var delaktiga i subkulturen. Stilmarkörer kan vara en viss typ av kläder, hår, smink, etc. Inom black metal är stereotypiska stilmarkörer långt hår, kängor, skinnjacka eller rock, nitar och en 'patchad' väst. Patchad väst är en jeans eller skinnväst med tygmärken av flera olika bands loggor på. I vissa fall brukas corpsepaint. Corpsepaint är en specifik sminkning i svart och vitt som ska framhäva drag och påminna om ett lik eller en demon. Denna sminkning är karaktäristisk för black metal och används i första hand vid liveframträdanden eller vid bandfotograferingar.

Det är genom stilmarkörer som subkulturer kan identifiera sig med varandra och utvecklar inom kulturen egna värderingar och beteendemönster för att fungera tillsammans. Detta sker i många olika grupper där människor umgås, i black metal-kulturen bär man kängor och har långt hår och i hip-hop kulturen har man istället andra stilmarkörer, typ av språk och värderingar. Identifikationsmarkörer stärker både individens uppfattning om sin identitet, gruppkänslan och tillhörigheten i subkulturen (Lilliestam 2009:50).

Den subkultur som fanns inom BM skapade egna begrepp och värderingar, men även olika ideologier i flera olika inriktningar som växte fram ur black metal-kulturen. Tre av dessa grupper som stod ut under 90-talet var *True Satanist Horde*, *Den Svarta Cirkeln* och *Misanthropic Luciferian Order*. MLO är fortfarande en aktiv grupp och har bytt namn till *Temple of Black Light*. Dessa tre grupper föddes ur BM-vågen under 90-talet och var till en början vänner med varandra, sedan delades grupperna upp och en ebbade ut. *True Satanist Horde* försvann med tiden och kvar var Norges *Den Svarte Sirkel* och Sveriges *Misanthropic Luciferian Order*.

Dessa rivaliserade satanistiska grupper bestod till stor del av musiker ifrån *Mayhem* och *Dissection* b.l.a och figurerade i Stockholm, Göteborg och Norge för det mesta där skivbutiken *Helvete* i Norge fungerade som en samlingsplats för grupperna att mötas och umgås i. Medlemmarna hade lärt känna varandra främst genom den delade musikkulturen och tape-trading. Tape-trading var när man delade kassettband med varandra, av egenproducerad musik

⁴ Dessa avsnitt finns att tillgå via Youtube under sökorden: 'Svar direkt Siewert Öholm hårdrock' och under 'Svar Direkt satanism'.

eller helt enkelt musik ifrån ett nytt band som någon fått tag i. Dessa brukade säljas eller postas medlemmar emellan. Det var först när satanismens olika inriktningar delade på vännerna som stämningen blev hotfull. Båda grupperna ansåg sin satanism vara rätt, och ingen ville ge med sig. Detta ledde till en rad incidenter med hotfulla telefonsamtal och brev, i vissa fall misshandel.

Två av de begrepp som under 90-talet bar starka värderingar i BM-kulturen var *Poser* och *True*. 'Poser' var en stor förolämpning och syftar till att personen inte är äkta, genuin eller autentisk. I kontext till BM innebar detta att personen inte kunde sin musik, alternativt låtsades tycka om BM för status eller helt enkelt inte var 'true' nog för att bära vissa symboler eller bandtröjor. 'True' var motsatsen till poser och en komplimang under 90-talet. Var du 'true' var du autentisk, äkta, genuin och kunnig inom kulturen och musiken. Att vara 'true' gav en viss status inom kulturen, det var inte alla som kunde få denna titel. Autentisk är ett begrepp som brukades regelbundet inom BM-kretsar.

Autentisk innebar att någon var äkta eller genuin och insatt i subkulturen. Autentisk kan jämföras med att vara 'true' inom BM. Nationalencyklopedin definierar begreppet följande "Som verkligen existerat på det sätt som påstås". Vilket ger en rättvis bild av begreppet när det sätts i kontext till black metal-kulturen (Bossius 2003, Johannesson & Jefferson Klingberg 2011, Nationalencyklopedin 2017).

De satanistiska gruppernas möten var till en början harmlösa fester där det talades om satanism, black metal och ondska och att begå destruktiva handlingar gentemot omgivningen. Ett par medlemmar i grupperna gick från ord till handling, vilka dessa handlingar var kan härledas till mord, misshandel och hot i den historia som finns att tillgå i en uppsjö av reportageböcker och dagstidningar (Johannesson & Jefferson Klingberg 2011).

Att vara satanist blev en del i black metal-kulturen då det kopplades samman med musiken som skulle vara ondskefull och rå. Mycket av texterna i musiken berör just satan och våld. Att utveckla egna ideologier och dyrka satan markerade vilka som var 'autentiska' och 'true'. Satanism var en stor del i kulturens utveckling under 90-talet.

Bandet *Dissections* frontman och sångare Jon Nödtveidt var en av grundarna för *MLO* och utformade en typ av sluten kult som fungerade som ett exklusivt sällskap med strikta regler och förhållningssätt till black metal och satanism. I en utlovad rad av elva böcker släppte *MLO* sin första bok *Liber Azerate* 2002. Boken ger en inblick i *MLO*'s magisystem och det trossystem som utövades inom deras version av satanism, vilket var aggressiv kaosgnosticism.

Uppföljaren *Liber Falxifer* gavs ut 2008. De andra grupperna som *True Satanist Horde* och *Den Svarta Cirkeln* gav aldrig ut några böcker om sin version av satanism.

När jag talar om 'ren' black metal och old school black metal är det viktigt att förstå hur dessa begrepp används i kontext. 'Ren' black metal går att jämföra med begreppet 'true', detta innebär att det går att säga 'true black metal' och 'ren' black metal och då syfta på samma sak. Att kalla musiken för 'true' eller 'ren' inom black metal kulturen avser den mall som black metal utformade efter att Venoms album *Black metal* gavs ut 1982. Efter detta förfinades och utvecklades musikstilen och den mall som jag syftar till när jag talar om 'ren' black metal är ifrån denna förfining under 1990-talet. Band som Mayhem lade grunden för vad som anses inom kulturen vara 'ren' eller 'true' black metal. Denna mall består av förekommande mönster i musiken och dess uppbyggnad, sådana som kraftig distorsion på gitarrerna i kombination med snabba riff, lite eller frånvarande bas, strupsång och growl samt blastbeats. Översiktligt byggs musiken upp med gitarr och trummor först under ett par minuter innan sången tas vid, och ebbar sedan ut i ett utdraget gitarr-riff.

Detta är den stereotypiska 'mall' av element i musiken jag avser när jag talar om 'ren' black metal, och är en generell uppfattning bland kulturens fans för att kunna skilja på vad som är 'ren' black metal och vad som inte är det. Old school black metal använder samma typ av mall, black metal innan 1995 är old school och black metal efter 1995 är inte det. Det går att spela BM som använder denna mall och som låter old school BM, men som i kulturens ögon aldrig kommer att vara det "på riktigt" då det ligger fel rent tidsmässigt. Det finns en viss problematik med att förklara dessa begrepp då det är värderingar i kulturen som vuxit fram och som är en pågående diskussion där det skulle vara 'poser' av någon att påstå att någonting inte är old school enbart för att det gavs ut 2003 istället för 1993.

Utvecklingen av black metal delas in i tre generationer, och ibland kan denna indelning vara problematisk i grund av att vissa band emellanåt kan tillhöra den första generationen av black metal men istället ligger stilmässigt typiskt för den andra generationen (Bossius 2003).

Jag har för varje generation försökt att specificera några bands stilmässiga drag för att kunna förklara hur black metal har utvecklats ifrån den första generationen till den sista. Dessa beskrivningar av hur musiken låter är mina egna om ingen referens anges.

Första generationen av BM bestod av band som Venom (England), Possessed (U.S), Bathory (Sverige), Hellhammer (Schweiz) och Celtic Frost (Schweiz). Den första generationens

storhetstid var mellan 1980 och 1990. Här utmärker sig Bathory och blir därmed ett av de mer inflytelserika banden som influerar andra och tredje generationen. Det är även hos Bathory som satanism och asatro återfinns, som sedan blir ett genomgående koncept bland många andra efterföljande band. Trots att det återfinns satanism i texterna hos Bathorys musik ville inte sångaren Quorthon⁵ associeras med den fanatism och satanism som kom att präglade den andra generationens black metal. Quorthons syfte med Bathory var att skapa den tyngsta och snabbaste musiken någonsin (Johannesson & Jefferson Klingberg 2011:53, Bossius 2003:94).

Ur tidiga Venom hörs tydliga trash metal-influenser ifrån Motörhead och Angel Witch bl.a. Det är främst genom texterna som musiken kan kopplas till satan och djävuldyrkan, inte genom själva musiken. Venom döpte genren med sitt album *Black metal* som gavs ut 1982. Utöver de stilistiska kännetecknen som finns, sådana som albumets omslagsbild och det textmässiga innehållet i kombination med stilmarkörer, så låter Venom rent tekniskt inte black metal. Det blir tydligt då sången saknar growl som är en guttural sångstil, trummorna saknar blastbeats (blastbeats är ett extremt snabbt trumkomp) och gitarrerna låter mer heavy metal än trash metal och liknar inte den typ av distade gitarrer som kom att bli ett kännetecken för black metal.⁶

Wikipedia förklarar blastbeat:

Ett blast beat (skrivs även blastbeat) är ett extremt snabbt trumkomp som vanligast förekommer i bland annat grindcore, death metal och black metal. En vanlig utformning av ett blastbeat är att virveltrumma och bastrumma spelas på samma eller alternerande slag, med olika sorters accentuering på cymbaler, i en snabb takt. I en av de mer elementära varianterna av kompet spelas både virveltrumma, bastrumma och cymbal på samma slag. Syftet med blastbeatet är att förstärka den energiska, kraftfulla och vanligen ursinniga känslan man vill förmedla. Ursprunget till blastbeatet finner man både inom hardcorepunk och thrash metal, men likheter till kompet finner man även inom jazz (Wikipedia 2017).

Det är hos Bathory som grunden för den sångstil som black metal känns igen på börjar ta form, de använder growl som inte är lika volymstarkt och otydligt som sångstilen senare kom att bli. Bathory hade istället gälla strupljud och snabba gitarrer med sångtexter om satanism och ockultism.

⁵ Quorthons riktiga namn är Ace Forsberg.

⁶ Lyssningsexempel för att höra hur heavy metal och trash metal låter finns att tillgå via Youtube. Sökord: Heavy metal VS Trash metal.

Andra generationens black metal tar sin början i Norge. Det är här som genren utvecklas musikaliskt och även där subkulturen involveras i några extrema händelser. De band som kom till under denna generation är Mayhem, Darkthrone, Immortal och Emperor. Det är i Norge och inom Mayhem som satanistkulten *Den Svarta Cirkeln* föds, samt skivbutiken *Helvete* och det mindre skivbolaget *Deathlike Silence Productions* som båda drevs av Euronymous⁷ ifrån Mayhem. Några av de kontroversiella händelser som satte Norge och black metal på kartan var när Mayhems svenska frontman Dead⁸ begick självmord genom att skjuta sig själv i huvudet i en stuga som bandet Mayhem använde som replokal. Euronymous var den som upptäckte Dead avliden, och valde att fotografera Dead innan han rapporterade honom som avliden. Denna bild kom senare att användas som omslagsbild för Mayhems album *Dawn of the Black hearts* som gavs ut 1995, vilket skapade etiska konflikter inom bandet och även utanför, där Deads familj tillslut lyckades få rättigheterna till bilden och kunde förhindra att den spreds ytterligare.

Norge drabbades även av en rad kyrkbränningar som kopplades till black metal kulturen. Varg Vikernes, som under 90-talet var känd under sitt smeknamn Greve Grishnackh spelade i soloprojektet *Burzum* som senare blev ett stort namn inom genren. Vikernes agerade både ensam och i grupp vid kyrkbränningarna. En av dessa kyrkor var Fantofts stavkyrka ifrån 1150 som brändes ner 1992. För detta tog Vikernes på sig ansvaret. Dessa handlingar påstås ha utlösts i frustration över att *Den Svarta Cirkeln* inte agerade på de våldsdåd som diskuterades vid deras möten. Vikernes mördade senare Euronymous 1993, något som Vikernes hävdade gjordes i självförsvar efter att han fått information om att Euronymous planerat att mörda Vikernes, något som aldrig gick att bevisa. Det förekom även fler mord och några mindre hotelser under samma period (Bossius 2003, Johannesson & Jefferson Klingberg 2011).

Tidiga Mayhem karaktäriserade den sångstil som sedan utvecklades av andra band i samma generation. Här användes blastbeats och den höga, skrikiga sången stod ut. På Mayhems EP *Deathcrush* som gavs ut 1987 har gitarrerna mer distorsion än vad den första generationen av BM-band hade. Även ett högre tempo hos trummor och gitarr hörs på *Deathcrush*. Det är först med albumet *De Mysteriis Dom Sathanas* som kom 1994 som Mayhem lade grunden för sitt unika sound. Här växlas blastbeats med melodiska och distade gitarrer, detta i kombination med Attila Csihar som tog över rollen som sångare då Dead hade tagit livet av sig. Csihar

⁷ Euronymous riktiga namn är Øystein Aarseth.

⁸ Deads riktiga namn var Per-Yngve Ohlin.

spelade innan i *Tormentor* ifrån Ungern och blandar growl med strupsång i stilarna khoomei och sygyt.⁹ Detta gav Mayhem ett säregnet sound. Hos Mayhem innehåller texterna allt ifrån satanism, ockultism, djuroffer och ensamhet. Bandet är även kända för Csihars teateriska framträdanden på scen med altare, blod och corpsepaint.

Burzums första album *Burzum* gavs ut 1992 och var under 90-talets början det album som hade mer dist på gitarrerna än andra samtida black metal-band. Burzum var ett solosprojekt av Varg Vikernes vilket innebär att Vikernes är den enda medlemmen i bandet. Burzum hade alla stilexempel för black metal, distade gitarrer, blastbeats och ett ljust, skrikigt growl.

Omslagsbilden till debutalbumet går i svartvitt och avbildar en person i skogen, något som är vanligt förekommande hos andra BM-band i dagens läge.¹⁰ Texterna hos Burzum har inslag av ockultism, fantasy, satanism och nationalism. Nationalismen kom in mycket senare, detta i kombination med asatro och nordisk mytologi. Burzum ses idag utöver som ett black metal band även som ambient musik, detta på grund av att Burzum använder en stor mängd synthar i sina senare album.

Den tredje generationen är en aning mildare och fångade en större bredd av människor som intresserade sig för black metal, men som inte attraherades av budskapet eller innebörden som följde med. Detta innebar att det fanns en mängd band som rent stilmässigt spelade black metal och använde den image som följde med musiken. Med image avser jag de visuella attributen och stilmarkörerna. Detta ledde till att det fanns en mängd svartsminkade tonåringar som klädde sig i svarta kläder och andra stilmässiga attribut, men som även påstod sig att dyrka satan. Detta ledde till att black metal blev trendigt och ledande inom 'underground'-scenen, något black metal-veteranerna inte var förtjusta i (Bossius 2003).

Band ifrån tredje generationen inkluderar även *Cradle of Filth* ifrån England som grundades 1991. *Cradle of Filth* är inte 'ren' black metal då de inte uppfyller den mall som tidig black metal utformat. Däremot bär musiken inslag av BM som rent tidsmässigt skulle passa in i den andra generationen men som inte kvalificerar sig stilmässigt för det. Dessa inslag syns bland annat i texterna, här finns både satanism och ockultism, men mycket av texterna har gothiska inslag av droger och kärlek. Musiken är melodisk, innehåller synth och en gäll typ av growl som blandas med ett mörkt growl och ljusa skrik. Omslagsbilderna till albumen blandar vampyrer, 1800-tals romantik, eld, blod, nakna kvinnor och gothiska inslag. Med gothiska

⁹ Lyssningsexempel för dessa två stilar av strupsång finns att tillgå via Youtube. Sökord: *Seven styles of overtone singing (tuva throat singing)*.

¹⁰ För exempel, se "*Black metal album cover*" under bilder hos Google.

inslag syftar jag till den subkultur som refereras till som goth, eller goths. Subkulturen 'goth' växte fram ur punk och tog sin början under 1970-talet, de inslag som *Cradle of Filth* hämtar ifrån subkulturen är främst stilmässiga attribut som subkulturens klädsel och 1800-tals romantik till låttexterna (Wikipedia 2017).

Black metal har i nutid inte samma chockvärde som den hade under 90-talet och har till viss del normaliserats och lämnat 'underground'-stämpeln. Ett exempel på detta var när Dark Funeral 2017 vann årets rock/metal i P3 Guldkagan för sitt nysläppta album *Where Shadows Forever Reign*. Detta arbete lägger fokus vid BM i en nutida kontext i ett land med en striktare regim. Läsaren kommer att möta Sina Winter ifrån Iran som spelar i BM-bandet *From the Vastland*. Genom en intervju med Winter ges en insyn i hur det är att skapa kontroversiell musik i ett land som förbjuder den, och vilka konsekvenser det får.

Teoretiska perspektiv

För att kunna förstå och analysera materialet valde jag att bruka musiketnologi efter Dan Lundberg och Gunnar Ternhags definition som används i *Musiketnologi* (Lundberg & Ternhag 2002). Musiketnologi är en observation via fältarbete, däremot genom att placera in Sina Winter och musiken han skapar med sitt band *From the Vastland* i en kontext till den miljö han tidigare befann sig i, kunde jag genom intervjumaterialet med hans ord vägledas till hur miljön påverkade musiken när han bodde i Iran.

Vad är musiketnologi? Svar: en vetenskap som handlar om att studera musikuttryck i olika kulturer, men också kulturuttryck i själva musiken. Musiketnologer är alltså intresserade av både *musicerande som ett kulturellt fenomen* och *de kulturspår som finns i det musikaliska materialet* (Lundberg & Ternhag 2002:9, kursiv i original).

Musiketnologi har däremot förändrats de senaste hundra åren och har flyttat sitt fokus från musikens material till musicerandets mening, detta innebär en slags frigörelse ifrån den jämförande musikforskningen, *Vergleichende Musikwissenschaft*, som termen löd på det då ledande språket. Jaap Kunst och andra samtida ville lämna denna beteckning då ordet fick en stark anknytning till en evolutionistisk utgångspunkt. Musiketnologi idag lägger istället fokus vid att förstå musiken och musicerandets kulturella innebörder (Lundberg & Ternhag 2002:9-11).

Denna musiketnologiska definition på kulturanalys utgör redskapen för metoden jag använder i analysen och det teoretiska ramverk som uppsatsen kommer att använda sig av. Studiet av musikkulturer kan delas in i två kategorier. Det första rör musikkulturen i sig själv med aktörer och inneboende värderingar, och i det andra ser man musikkulturen som en typ av arena, vilket tillåter att mer djupgående värderingar blir syn- och hörbara.

Med detta menar Lundberg och Ternhag att studieobjektet som i mitt fall är Sina Winter, kan studeras med de värderingar som omgivningen har skapat och därmed påverkat musiken samt individen bakom musiken. Den andra kategorin där det istället ses som en arena fungerar för att kunna se helhetsperspektivet för hur musikkulturen påverkats av värderingar (Lundberg & Ternhag 2002:9).

Metod och material

Studien grundar sig huvudsakligen i intervjun som jag genomförde med Sina Winter som spelar i black metal bandet *From the Vastland* och som är 38 år gammal. Jag upptäckte Sina när jag såg dokumentären *Blackhearts* som kom ut på SVT i januari 2017. Intervjun med Winter ligger till stor grund för det material som används för att besvara frågeställningen. I *Shoot the Singer* (2004) av författaren Marie Korpe tas musikkensur upp och utforskar orsakerna bakom varför musik censureras i många olika länder, men även hur den censureras och varför. *Music and Manipulation – on the social uses and social control of music* (2005) av Steven Brown och Ulrik Volgsten finns det liknelser med Korpes *Shoot the Singer*, och även här har fakta kring censur hämtats. För bakgrundshistorik, fakta och begreppsförklaring har jag använt mig av litteratur om musik och censur, detta finns under tidigare forskning, s. 22.

Arbetet utgår ifrån en kvalitativ metod. Detta då en kvalitativ metod primärt söker efter fenomenets innebörd och mening, och tillsammans med ett induktivt arbetssätt studeras den genomförda intervjun utan förutfattade hypoteser. Det induktiva arbetssättet i praktiken innebär att jag förbehåller mig objektivt till intervjumaterialet utan att ha förutfattade åsikter eller låter förkunskap om materialet påverka analysen av det (Wikipedia 2017)

Min intervju med Sina Winter genomfördes via Skype videosamtal och spelades in på min mobiltelefon. Intervjun tog drygt femtio minuter att genomföra. Efter intervjun överförde jag materialet ifrån min mobiltelefon till min dator, och spelade upp materialet i ett ljudredigeringsprogram för att kunna justera bakgrundsljud och plocka bort brus. Sedan transkriberade jag intervjun genom att lyssna på den och transkribera ord för ord.

Efter transkriberingen upptäckte jag att några luckor fanns i materialet och kontaktade Sina för att ställa ytterligare frågor, dessa via mail. Under intervjun på Skype dök det emellanåt upp nya frågor som jag inte skrivit i förväg, dessa syns i Sinas svar.

För att kunna studera och tolka intervjun var transkribering tillsammans med att lyssna på intervjun ett bra sätt att höra skiftningar i tonläget. Formuläret jag använde mig av var utformat som en 'tratt', de första frågorna var bredare och behandlade Sinas bakgrund och kontakt med musik, för att sedan övergå till att tala om black metal och censur. Efter detta förberedde jag Sina på att en del frågor som jag skulle ställa härnäst var av lite känsligare natur utifall att han skulle vara obekvämd med att svara, och att det var okej om han valde att

avstå. Sina avstod aldrig ifrån att svara, däremot hördes en markant skillnad i tonläget vid vissa frågor. De frågor som påverkade Sina mest var de som rörde censur och förtryck i Iran och sin egen outsider-känsla i ett land som inte välkomnade honom. För att lätta upp stämningen under intervjun efter dessa frågor lade jag fokus på hans nya liv i Norge och de förändringar som har skett sedan flytten, och vilka möjligheter hans liv har nu. Här blev Sina muntrare och den dystra stämningen i tonfallet försvann.

För att kunna analysera detta materialet har jag valt att arbeta efter en kvalitativ metod, detta innebär att jag inte redogör för några siffror och procent, eller ja och nej svar. Den kvalitativa metoden gav mig större utrymme för att kunna förstå och se mönster i vad jag undersöker. Om frågeställningen ska besvara hur ofta någonting sker, hur vanligt förekommande det är och i vilken mängd så genomför man en kvantitativ studie. En kvalitativ studie utgår ifrån att hitta mönster i vad man ser och leta efter variationer i dessa mönster (Trost 1993:16). Under min analys och tolkningsprocess letade jag efter mönster i litteraturen jag läste och jämförde dessa med Sinas svar för att hitta variationer och upprepningar i mönstret.

Tidigare forskning

Det finns en uppsjö med forskning som rör musik och censur, men forskning som rör specifikt black metal och censur i Iran är knapphändig. Den tidigare forskning som kan komma visa sig användbar för detta arbete är *Shoot the singer* (2004), där författaren Marie Korpe genomgående presenterar samtida fall av musikkensur och utröner orsaker, metoder och logik bakom nutida försök av bl.a regeringar, religiösa myndigheter och även företag som förhindrar att människor hör vissa typer av musik.

Bland de länder som ligger i fokus till Korpes arbete inkluderas Iran. I *Music and Manipulation* (2005) av Brown och Volgsten talar författarna om hur musik har använts för att manipulera och kontrollera sociala beteenden genom årtionden. Boken behandlar musikens olika funktioner i kontext till hur den kan brukas för att manipulera och förstärka eller försvaga beteenden. Forskningen berör hur musik har en inverkan på människans moral, attityd och beteende i olika kontexter. Den här typen av forskning är essentiell för att förklara grunden till hur musik och censur påverkar människan i en stor och liten kontext genom manipulation. I *Med framtiden i backspegeln* (2003) av Thomas Bossius ges en djup översikt inom religion och musik, detta med fokus på identitetsskapande, black metal och trancekulturen. Den historiska översikten för black metal kompletteras även med reportageboken *Blod Eld Död* av Ika Johannesson och Jon Jefferson-Klingberg samt *Black metal - Evolution of the Cult* (2013) av Dayal Patterson, detta för att återge en komplett bild av det historiska händelseförloppet samt genrens utveckling, ur ett musikaliskt perspektiv men även som subkultur. För att förklara vissa begrepp och kollektiva beteenden i grupper och subkulturer har Lars Lilliestams *Musikliv* (2009) bidragit.

För att kunna visa hur utbrett musik och censur är räcker en sökning på Google. ”*Music and censorship article*” gav 1. 690 000 träffar. Här finns övergripande artiklar, vetenskapliga artiklar och böcker, forumsinlägg, blogginlägg, och censurhistorik i olika länder och för olika typer av musik. En sökning på ”*Black metal and censorship article*” gav 303 000 träffar. Inga av dessa fanns under vetenskapliga artiklar, och istället handlar det om en stor del av webbaserade tidskrifter med fokus på rock/hårdrock/metal. Även forumtrådar och blogginlägg dök upp i denna sökning.

Avgränsning

Studiens fokus ligger vid black metal i Iran. Jag har därmed valt att inte skriva övergripande om censur i andra länder eller om andra musikstilar, utan istället valt att fokusera specifikt på Iran och black metal. Detta till stor del för att det inte finns någonting skrivet om Iran och black metal, men även i grund av att Sina Winter kunde bidra till att fylla denna forskningslucka. Övrig information om musik i Iran inkluderas om nödvändigt.

Kapitel två - resultat

Introduktion

From the Vastland är ett old school black metal-band, med detta menar jag att musiken spelar efter en viss typ av mall som placerar in musiken i en stilmässig modell för att kunna räknas som old school BM, men som rent tidsmässigt inte gör det. De persiska melodierna bryter även själva mallen för vad som är 'ren' black metal. Med 'ren' BM syftar jag till den utformade mall som används för att kunna räknas in som 'ren' black metal, och med old school black metal syftar jag till den första vågen av black metal som uppstod under tidigt 1980-tal. Enligt Nationalencyklopedin definieras BM: "*Black metal (engelska), typ av hårdrock (heavy metal) präglad av en medvetet primitiv och rå ljudbild, med extremt snabbt tempo och ofta antikristna texter.*"

Dessa kännetecken har *From the Vastland*, frånsett avsaknaden av de antikristna texterna och inslagen med persiska melodier och persisk mytologi. *From the Vastland* spelar old school black metal med en egen nisch på det hela.

Det är problematiskt att beskriva olika typer av sound, det går att höra skillnader men det är svårt att förklara hur dessa skillnader låter. Gitarrer i heavy metal skiljer sig markant ifrån black metal, death metal eller doom metal. Det går att höra att någonting låter annorlunda, men att definiera vad det är som skiljer sig och hur själva skillnaden låter är svår att förklara. Det enklaste kännetecknet är användningen av distorsion och effekter med pedaler. Gitarriffen och tempot avslöjar en del med, men hur skillnaden låter och var skillnaden ligger är svår att specificera.¹¹

Det som skiljer *From the Vastland* ifrån 'ren' black metal är de persiska melodierna i musiken och det textmässiga innehållet som hämtas ifrån persisk religion och mytologi. Problemet med att redogöra för texternas innehåll ligger i att de inte finns att tillgå till via internet. För att ge ett exempel på de persiska inslagen i texterna frågade jag Sina om texten till låten *Wrath of Aeshma* som kunde illustrera detta.

¹¹ Lyssningsexempel via Youtube eller Spotify, Heavy metal: Dio - Rainbow in the dark
Black metal: Darkthrone - Quintessence

*Messenger of **Angra Mainyu***
Aeshma**, the wrathful **Daeva
Symbol of bloody anger
On top of abyssic triangle
Promoter of horror and chaos
*You condemned to pray **Daevas***

Owner of seven eternal
Deadly power of destruction
Always close to you like a shadow
In battle, to capture your soul

*Ancient antagonist of **Sraosha***
Comes to material world at each night

He throws anger and malice
Into the hearts of the men
Great immortal tyrant
*Opposite of **Vahman***

Encourage every evil which enters the world
Assist sinners to become fearless in sinning

*Massacre agent of **Ahriman***
*Seventh member of **Kamarikan***

Allting i fetstil är kända symboler, namn eller tecken i persisk mytologi. Att inom BM beskriva krig, demoner, ockultism, eller satanism är inte ovanligt, och genom att se på uppbyggnaden av *Wrath of Aeshma* så följer Sina den mall inom BM som finns fast med en distinkt skillnad. Istället för satanism är det istället persisk mytologi, detta i kombination med de persiska melodierna i musiken skapar ett eget sound som är svårt att specificera.¹²

¹² Lyssningsexempel via Youtube eller Spotify: From the Vastland – Wrath of Aeshma

Vem är Sina Winter?

Sina Winter är född i huvudstaden Teheran i Iran 1980. Idag bor Sina i Norge och väntar på ett permanent uppehållstillstånd. Sina är utbildad inom medicin men hans passion är musik, specifikt musikgenren black metal. Sina började sin karriär som musiker i hemlighet i sitt hem i Iran. Den iranska regimen samt religiösa grupper möjliggjorde aldrig att Sina kunde få uppträda live med sitt band *From the Vastland*. När regimen upptäckt att Sina åkt utomlands för att uppträda mottog han flera hotfulla mail och brev där han ombads infinna sig för att förklara sina illegala musikaliska aktiviteter utomlands. Sina kan aldrig återvända till Iran. Det här är Sinas berättelse om förtryck, censur och förföljelse som musiker i Iran.

Hur fann Sina musiken?

Sina har en bakgrund där båda hans föräldrar lyssnade på rockmusik, och intresset för att spela kom tidigt. Problemet var först att få tag i en gitarr av ekonomiska skäl. Det andra var att hitta någon som kunde lära honom att spela gitarr. Först när han nästan hade fyllt tjugo år kom hans dröm att uppfyllas.

The problem was to find someone who could teach me, you know, because I, whenever I talked to someone they just said “Okay, now you can start with classic guitar, and learn the basics and then afterward you can start playing electric guitar”, but no. It was not for me. I just wanted to start playing electric guitar.

Sina är uppvuxen med rockmusik och hade på eget bevåg redan börjat lyssna på death metal och trash metal. Hur han fann intresset för black metal blev först när hans vän ifrån Nederländerna var på besök och tog med sig en CD-skiva. Sina hade ingen CD-spelare, så hans vän spelade in skivan på kassetband åt Sina, som tog med sig det hem en torsdagskväll för att lyssna.

I never forget that night I got the first black metal tape, and it was of course *Burzum*¹³ [Laughter]. I remember that as soon as I started playing the music I was just, first I thought, “Maybe there’s something wrong with this tape”, because the sound was weird and I never heard something like that, just listening to Cannibal Corpse¹⁴ and

¹³ Burzum är ett black metal band ifrån Norge som grundades av Varg Vikernes 1988, se sida 13.

¹⁴ Cannibal Corpse är ett death metal-band ifrån New York som grundades 1988.

Death¹⁵ and that kind of music, you know. Then, suddenly, Burzum "*Filosofem*" that's a special record, and it's was really strange and I couldn't understand it so I remember that I repeated that album, the whole album, five times in a row.

Sina berättar att han drogs till musikens mystik och ville förstå den bättre, analysera den.

Because, in a way it was unknown, and so mysterious and I couldn't understand it and I wanted to discover it, more and more to understand it. And on the other hand it was also, I found it very, maybe so close to my inner feelings. It was so dark! But pleasant to listen to. It was a very strange feeling, and I remember you know, five times I was just listening again and again. And then I could analyze the music and understand, okay, why is it like that and you know, the atmosphere. So it was the first time, and then you know how it works, [laughter] when you listen to black metal there's no other choice! [laughter]

När Sina började spela gitarr lyssnade han redan på black metal och försökte skriva eget material, något som visade sig problematiskt då han själv inte ansåg att han var tillräckligt bra nog. 2003 startade han sitt första band med sin kusin och släppte tio album som spelades in i Sinas hem då det inte fanns någon studio att tillgå, men det var först 2010 som han startade bandet *From the Vastland* och saker började förändras för Sina.

Att spela in sin musik hemma var riskabelt, och Sina fick stänga alla fönster så att inte förbipasserande utanför skulle råka höra hans sång och tro att han eventuellt var skadad och ringa polisen.

And it happens in Iran sometimes, when neighbors call the police and complain about the loud music for example, especially if they are religious. So, in my case it could be really risky if they knew and I had to be careful.

From the Vastlands tidiga album föredrog Sina att inte distribuera inom Iran och sålde för det mesta skivorna utanför landet genom ett skivbolag som han fick kontakt med genom internet. I vissa fall sålde han även skivorna privat till några av sina närmaste vänner. Genom en släkting som bor i Dubai och som fick skivorna skickade till sig av skivbolaget kunde Sina få tag i några fysiska exemplar när släktingen var på besök. Enligt Sina var detta det säkraste sättet att få tryckta CD-skivor då de Iranska myndigheterna hade beslagtagit skivorna ifall skivbolaget hade skickat dem via post direkt till honom. Utöver detta spred Sina sin musik via internet, framförallt via Youtube.

¹⁵ Death var en amerikansk musikgrupp som namngav genren Death metal. Death grundades 1983 i Florida, USA.

Probably you have not heard about that, but since in Iran the government is really strict about metal music it's always risky to be a metal musician and then, in that time 2009 it was the time when things were getting really scary. Because we were getting some threatening emails and some messages so we preferred to, you know get the things calm maybe for a while and then afterward my cousin thought actually, it's better if we just discontinue working together.

Sinas kusin startade sedan ett eget band, och Sina kunde inte hindra sig själv och gjorde samma sak. 2010 började han med *From the Vastland*.

Iran och censur

Iran har ingen formulerad lag för vilken musik som är förbjuden i landet. Däremot straffas de som försöker sprida oacceptabel musik eller framföra den live med böter, fängelse eller dödsstraff. Den iranska regimen är traditionell och försöker enligt Sina koppla samband kriminalitet med specifikt metalmusik, detta för att få musiken att framstå i dålig dager.

I remember from many, many years ago there was always something in the media against metal music all the time. Our government was trying to give it a bad name. In each and every possible way. They tried to make all the criminals, to metal music. And that's the main problem in Iran, but also we have another problem. And that is that they're kind of traditional people. People who still think that, or actually they maybe believe in what the government says. But also, since they have a traditional mind so they think that everything that's kinda anti-religion is something that is also related to metal music.

Med traditionella människor syftar Sina på de som följer religionen in i minsta detalj, detta rör framförallt regeringen men även folk utanför, sådana som religiösa grupper. Sina förklarar vidare att regeringen tystar allting som verkar anti-religiöst och att det är regeringen själva som sprider att hårdrock är anti-religiöst. Något som i sin tur gör situationen för en metalmusiker komplicerad. Förutom denna propaganda får ingen verksamhet kopplad till musiken finnas.

So whenever you talk about Satanism or anti-religion stuff they immediately complicate it for metal musicians. That's what they spread. That metal music is against religion. So that's the two biggest problems in Iran. But that doesn't mean that the rest of the people are like that. We have a lot of metalheads and there are a lot of trash-bands, underground trash-bands in

Iran. But unfortunately since it's banned there's no record shop, no record labels so they don't get the chance to play in a concert or something, so nobody never heard of them.

Trots regimens försök till att censurera musiken och den omgivande kulturen finns det många 'underground' band i Iran, dessa hörs och syns inte mer än inom metalkretsarna i Iran och måste vara diskreta för att inte väcka uppmärksamhet. Likt Sina kan de inte spela in sin musik i en studio eller bära stilmarkörer som bandtröjor. De umgås med varandra och är försiktiga inför vem de vågar tala om hårdrock/metal med. Alla band är inte långlivade.

But yeah, a lot of people like metal music, there's some bands and, I remember when I started my first band there were also three other black metal bands. But when things got a bit scary, they also stopped making music. But now, recently, I can see on Facebook that there are some new bands coming from Iran. And that's actually very good, I mean it's alive, it's still alive and even though our government are trying to censor it all the time, in every possible way it's still alive.

Förutom hårdrock och metal olika former så accepteras inte europeisk musik heller. Däremot är pressen på black metal hårdare då regimen kallar det för hädelse.

Generally they're against all the cultural music that comes from European countries. From West, that's what they call it. They are against that. But when it comes to metal music and especially black metal, it's like... They call it blasphemy. They call it Satanism, so they are really against that [the government]. And, the other thing is, maybe a lot of people listen to pop music, and pop musicians from other countries, that's not a big deal. You can see them all the time, on satellite TV and on the internet, and everywhere. And it's all about love and normal stuff, you know, and that's okay. But when it comes to metal music it doesn't matter if it's trash metal or death metal or black metal or whatever. They are against that [the government], but black metal is always something special. Just because it points to religion.

De problem och konsekvenser för den censur Iran bedriver berör även kvinnliga artister som inte får uppträda live eller spela musik.

Another problem in a country like Iran, we have a big problem with female artists, female musicians. Because that's also banned from our government. They can't perform, they sometimes get the chance and are asked to play a concert, just for women. But when there's a festival, or like a concert even the musicians, not only the singer but the musicians got problems.

Att artisterna får problem beror på att regeringen vill begränsa människors frihet enligt Sina.

Because, first of all they don't want to give this freedom to women and, generally the people. There should always be something to play with, for them [the government] it's really important to make people busy. I'm not talking political, this is what I see. I grew up there and lived there for thirty years.

Förutom musik censurerar Iran även andra medier. Iran har även något som kallas för *The Ministry of Culture* som kan bevilja arrangemang av olika slag. Trots tillstånd lägger regeringen sig i och stoppar många av dessa arrangemang, skivsläpp etc. Är det inte regeringen så är det andra religiösa grupperingar.

In Iran, the rules are like this: You want to release an album, as a musician or a label company from other countries you need to get a lot of permits from, for an example, The Ministry of Culture. Even though there's no specific law in Iran against metal music for example, or European music or something like that, they of course won't give you the permit. There are a lot of organizations that make the decision. That's also problematic, because the ministry of culture is in charge officially, but that's not all. It happens a lot when you get the permit from The Ministry of Culture, one of the other organizations, perhaps related to a religious group, they make a problem for you. Because they have the power.

Konsekvenser för den som spelar live med eller utan tillstånd från *The Ministry of Culture* har många olika utgångar. Vid frågan om vad som skulle hända ifall *From the Vastland* skulle spela live i Iran berättar Sina att det inte är möjligt om det inte görs i största hemlighet. Detta gjorde han i en studio med enbart inbjudna vänner och familj som inte berättade om det för någon. Alla har inte en sådan tur när de försöker göra något liknande. Vid flera tillfällen har musiker blivit arresterade och bötfällda även när de har haft tillstånd för att spela live på en pub eller liknande och marknadsföring redan har gjorts via internet och affischer.

Like right a year before I came to Norway, I moved to Norway, there was a metal concert. For a while The Ministry of Culture could give permits for a live concert, but it had to be without vocals. They said "Okay, you can play cover songs, for example *Slayer, Metallica and those kind of bands but without the vocals*". And they gave the permit to a band, the guitarist was a friend of mine actually, and it was on a Friday, 7 o'clock they show was to play. When I arrived there it was ten minutes to seven, and I just saw the venues closed and there were a lot of police cars everywhere and then I found out that they just came, closed the venue arrested all, arrested over 200 people,

even the audience, not just the musicians.

Denna typ av situation är inte ovanlig och återger en omfattande censur som inkluderar ett samarbete mellan både regering, polis och religiösa grupper. Konsekvenserna varierar men faktum kvarstår att detta grundas i den religiösa traditionen som råder i Iran.

Even though they had the permit from The Ministry of Culture, so this is something that happens a lot, but also there were some other cases where they faced execution or not just being in prison, and then we never found out what happened to them. But you never know what's going to happen. Since there isn't a law about it. It depends on the situation.

Sinas frigörelse

Sina fortsatte att skriva musik i hemlighet hemma i sin lägenhet. Ingen visste om att Sina låg bakom *From the Vastland* under många år. Han kunde inte riskera att hans vänner kände till att det var han som startade bandet ifall det skulle nå någon som rapporterade honom till regeringen. Trots den hotbild som finns mot musiker i Iran fortsatte Sina. Konsekvenserna kunde inte hindra honom ifrån att utöva sin passion.

We're talking about something that is more than just music, I mean, metal is my passion. Black metal is a lifestyle and not only just music, it's more than that. You can't just stop yourself, as I said it was in 2009 when we started getting some death threats, back in that time it was a lot of people who had the Yahoo-messenger, I don't know if you remember. It was me and my cousin and one of the guys who also was in another band, and at the same time we got the same message. And we thought maybe, it was just a joke.

We didn't care about that but then after a month or something we got the same message on email, and the message was clearly, it mentioned our name, we know you, we know where you live, if you don't stop what you're doing now we're going to find you and you'll be dead. And that's.. .That's the message.

Trots de hotfulla meddelandena fortsatte Sina med sin musik. Med tiden fick hans vänner veta att det var han som låg bakom *From the Vastland*, när en av hans vänner entusiastiskt frågade om han hade hört bandet. Då valde Sina att berätta att det var han som skrev musiken. 2013

när Sina spelade live med *From the Vastland* i Norge under *Inferno festival* eskalerade hoten. Efter att ha försökt hitta en väg tillbaka till Norge lyckades han komma dit 2014. Då fick han ett meddelande till.

When I was still in Iran that there was an official letter from this revolutionary guard in Iran that they wanted me, the letter said that “*You should show yourself in that place, specific place, and explain about your illegal music activities outside the country*”.

Sina åkte aldrig tillbaka till Iran efter detta. Vilka konsekvenser han skulle möta om han dök upp till detta möte kunde han enbart spekulera i, men medgav att utsikterna inte såg lovande ut.

Hur påverkades musiken av omständigheterna?

Sina beslöt sig för att inte ha några låttexter på *From the Vastlands* hemsida eller som medföljande häfte till CD-skivorna på Farsi, vilket är Sinas modersmål i Iran. Detta då regimen för det mesta bryr sig om vad människor förstår och för att det underlättar distributionen. Istället valde Sina att släppa musiken med *From the Vastland* utanför Iran och lät aldrig sina fans komma i direkt kontakt med honom. Detta var av säkerhetsskäl, men påverkade Sinas motivation.

You can imagine as a musician when you are making music, when you release your album, you can see that a lot of people are getting a lot of good reviews, outside the country.

They're talking about our band, but in our own country we didn't have any contact with our fans. Nobody even knew that this band existed. Maybe just ten, fifteen close friends. And it was kind of sad and disappointing.

And of course it affected our music, I was writing the music, and whenever I wrote a song that I thought was a great song, at least to me it was very good, I was excited, and I just wanted to tell my friends “*Okay I have written a new song!*” but I couldn't. So yeah, it was not easy.. [laughter]

Sina anser att de skäl till att Iran censurerar musik och konstnärliga uttryck är en blandning av traditionellt tänkande, politik och gamla värderingar. Många av dessa kopplar Sina samman till frihet och att tänka själv.

I think art, not just music but art in any form is a really effective weapon. Just imagine the music Pink Floyd¹⁶ started to make back in the seventies, how it made a big way in society by music and lyrics. And the Trash metal music later on, the lyrics about politics. Bands like Sepultura¹⁷ or Megadeth¹⁸, that kind of bands. It's something special about metal music, when it comes to the lyrics they make you think, and that's what they're afraid of. Because if you don't just listen to what the media feeds you and you think for yourself it's not that good for them.

Musik och miljö

Sina bor nu i Norge sen 2014. Han har ännu inte fått ett permanent uppehållstillstånd, utan har fått förnya sitt visum två gånger om året. Han berättar att han nu har fått lov att förnya det en gång om året istället, vilket han ser som ett framsteg. Att återvända till Iran är inte ett alternativ då det är alldeles för riskabelt. Sina mottogs med öppna armar i Norge av black metal-scenen och sina fans, genom detta har han fått möjlighet att ge ut och distribuera sin musik och samarbeta med andra stora musiker inom genren.

My plan is to stay here. Because now I have my new life, and it's completely different from how I was living back in Iran. So that's the way I want to live, for many years I had the dream to come to Norway, mostly it was for the music, when you are a black metal fan Norway is the place you want to move to. And now I can finally make it and I really want to stay.

Miljöombytet har förändrat Sinas situation markant på många olika nivåer. Förutom att kunna samarbeta med andra musiker och inte vara under konstant hot när han skriver musik, så har hans sociala liv förändrats. Stilmarkörer i en subkultur var aldrig accepterade i Iran och Sina fick nästan leva två skilda liv.

It's a lifestyle, yes. Even having long hair or wearing a band-shirt was a problem, so you always had to hide your true self. It's like having two personalities. It was exactly like this for me: Since I was working in some governmental offices, I studied health and was working in a hospital, then I started to design websites and things like that, so I started to work in some other offices, but no matter if it was governmental or private,

¹⁶ Pink Floyd är ett brittiskt rockband som bildades 1965 i Cambridge, England. Gruppen hade stor framgång och var betydande inom den psykedeliska musiken under andra halvan av 1960-talet.

¹⁷ Sepultura är ett brasilianskt thrash metal-band, som grundades 1984 i Belo Horizonte.

¹⁸ Megadeth är ett amerikanskt thrash metal-band som bildades 1983.

even if you only had ten people around you, you had to express yourself “normal”. Normal in Iran I mean. But when I was going back home, it was the real Sina. And now here in Norway it’s just Sina. I don’t have to hide it. I can express myself easily.

Miljöombytet har visat sig viktigt ur många aspekter. Vid frågan om hur musikens själva essens och innehåll har påverkats av flytten till Norge menar Sina att ur de tekniska aspekterna har musikens kvalitet förändrats, både genom ljudkvalité vid produktion och även att ha en tillgång till bättre instrument och en studio. Möjligheten att få arbeta med andra musiker som Tjalve (f.d medlem i BM-bandet 1349 m.fl) och Spektre (f.d medlem i BM-bandet Horizon Ablaze m.fl) bland många andra musiker har påverkat *From the Vastland* och Sinas musikaliska utveckling. Den inspiration han får via samarbete har påverkat musikens kvalitet. Det viktigaste som har påverkat den musikaliska processen är inte de tekniska skillnaderna, utan atmosfären i landet.

And then, the most important thing is the atmosphere of the country, the atmosphere of the situation you’re living in. That was also really important. I was kind of sad, really sad you know [laughter]. And of course, as a musician when you write music it comes from your inner feelings, so my music was also sad. But maybe now, if people listen to my music from ten years ago, they see now how the difference is big now. Sometimes when I go back and think of my situation back then and compare it to the situation now, I can’t really believe it, it’s like I’m living my dream.

But now, I’m living in Norway, I’m living in a live scene here, I’m in touch with professional musicians now, I’m working with them and everytime it’s a concert or a festival , i’m there. I have a chance to record my music in a studio so all of this together makes a big difference between in the albums, for the one I recorded in Iran and in Norway.

Kulturella skillnader

När vi talar om subkultur och stilmarkörer jämför Sina Norge och Iran.

The difference is, that here [Norway], the country is accepting about this stuff, but in Iran the government is so closed and they're trying to shut down the society in every possible way. The traditional people makes it really complicated, but I see now, the new generation, the youngster, teenagers around 18, they don't want these kinds of limitations. And hopefully something soon will happen in Iran. I don't know, that's politics, you never know what's going to happen. Anyway, I see the resistance.

Back in the time I was a teenager, we were just a few and there was not much influence from the social media in society. So that was completely different, maybe now people are more open. But our government is still the same. Even got more restrict, maybe. So that's the difference.

Framtiden för Sina är oviss. Sen han flyttade till Norge 2014 mottog han under de första två åren flera hotfulla email ifrån den iranska regimen och religiösa grupper. Efter ett tag kom det till hans kännedom att hans Instagram-konto var censurerat i Iran, så att den som besökte kontot fick enbart se en vit sida utan bilder. Efter ett tag valde Sina att inaktivera sitt konto. De hotfulla meddelandena via email kommer fortfarande, fast nu månader emellan.

But now, I just get these emails sometimes, you know.. [laughter] I just don't care.
What can I do?

Sammanfattning

Sina hittade sin passion för musik tidigt, däremot var det problematiskt för honom att spela eller lyssna på den musik han tycker om. Att spela in en skiva fick göras hemifrån då det inte fanns någon studio att tillgå, men inte ens hemma var Sina helt trygg. Det fanns fortfarande en överhängande risk att någon av grannarna skulle upptäcka vad han gjorde och rapportera honom.

Det var via internet som Sina hittade ett skivbolag och lyckades distribuera sin musik utanför landet och även få möjligheten att besöka Norge. Detta ledde till stora problem för Sina som redan fått hotfulla meddelanden när hans musikaliska aktiviteter fått uppmärksamhet av regimen och religiösa grupper. Sina bor idag i Norge och väntar på att få ett permanent visum. Han får fortfarande hotfulla meddelanden ifrån Iran och kan inte återvända, vilket innebär att kontakten med sin familj som fortfarande bor i Iran enbart sker via internet. Sina och hans familj har planerat att mötas i ett annat land om några år.

Sina vill stanna i Norge och få möjligheten att vara sig själv utan att bli hotad eller arresterad för det. Han lever sin dröm som musiker nu och hans tidigare liv i Iran präglar musiken Sina skapar med *From the Vastland*, detta genom de persiska drag som finns i melodierna och låttexterna.

Kapitel tre - Analys

Analys och diskussion

Censuren i Iran omfattar konstnärliga uttryck av många former, dessa inkluderar film, musik och konst bl.a. Den censur som bedrivs för musik stod i fokus för detta arbete, men det var under transkriberingen av materialet ifrån intervjun som jag insåg att censuren påverkar och förtrycker den personliga utvecklingen hos folket i Iran

Förtrycket av att uttrycka, tycka om och skapa inkräktar direkt på självförverkligande och identiteten hos människorna i Iran. Som Sina uttryckte i intervjun behövde han vara två människor i en, den ena normal enligt Irans mall, och den han egentligen ville vara och även var inombords. Detta tog sig uttryck på många vis, som att förvägras klä sig som Sina själv ville till att inte få lov att skapa eller lyssna på en viss typ av musik.

Det arbetssätt jag valde för att kunna tolka mitt insamlade material ifrån intervjun blev påverkat av mitt eget omdöme. Det var svårt att förbehålla sig objektivt trots det arbetssätt jag valde. Jag hade inga förutfattade hypoteser även om jag hade en mindre förkunskap inom vissa delområden. Jag blev klart påverkad av vad Sina berättade för mig under intervjun. Förtrycket av hans egen identitet och den konstanta hotbilden mot honom som musiker var sorglig att höra om och försöka att sätta sig in i. Sinas passion är musik och att bo i ett land som väljer att förtrycka och tysta passionen istället för att uppmuntra den var för mig obekant, detta i kontrast till det land jag själv vuxit upp i som inte förbjuder en viss typ av musik eller arresterar människor som lyssnar på en specifik genre. Iran bemöter oliktankande med fängelse, tortyr eller dödsstraff.

Genom det musiketnologiska perspektivet placerade jag in Sina i en kontext som lät mig studera honom ur ett nästan historiskt perspektiv, mycket av detta då det inte finns någon enhetlig musiketnologisk metod för musikanalys, så musiketnologer brukar använda sig av jämförande analysmetoder. Genom att se hur Sina levde och hur hans musicerande påverkades i Iran i kontrast till hur det ser ut i nutid när han bor i Norge kunde jag undersöka de skillnader och spår som finns i musiken som Sina skapar med *From the Vastland*, detta genom att jämföra de album Sina gett ut och skrev i Iran mot de han komponerat och distribuerat i Norge.

Om vi ser till *From the Vastlands* första album, *Darkness VS. Light, The Perpetual Battle* som

gavs ut 2011 och jämför denna med bandets senaste album *Chamrosh* som släpptes 2016 finns det en distinkt skillnad i teknikalitet. Sina har berättat för mig att möjligheterna till en studio i Iran var nästintill omöjliga, så musiken fick han skriva och spela in i sitt hem.

I Norge däremot har han tillgång till både studio och samarbete med andra erfarna musiker, någonting som definitivt utmärker sig i *Chamrosh* genom att produktion och ljudkvalité har förbättrats. Detta ihop med att *From the Vastland* nu har en trummis och en basist, till skillnad ifrån de tidigare skivorna som hade digitala trummor. När det kommer till hur musikens påverkades och låter annorlunda lyssnade jag efter vad det är som har förändrats, och genom att jämföra bandets första album mot det senaste. Sina förklarade att hans musik i Iran ofta var ledsen i grund av att han själv var en mycket ledsen person. I Norge är Sina lycklig. Så hur låter black metal utan sorg?

I det första albumet, *Darkness VS. Light, The Perpetual Battle* håller musiken sig inom en traditionell uppbyggnad för black metal. Den följer en viss typ av mall som utarbetades inom tidig black metal, det som bryter mönstret en aning är de persiska melodierna och det textmässiga innehållet. Den atmosfär som Sina skickligt bygger upp är fascinerande, det är old school black metal ljudmässigt, fast utan corpsepaint, vinterlandskap, brinnande kyrkor och anspelningar på att dyrka Satan. I albumet *Temple of Daevas* ifrån 2014 som delvis komponerades i Iran för att sedan färdigställas i Norge hörs tydliga drag av traditionell persisk musik. Detta blir tydligt i låten *Wrath of Aeshma*, där gitarrernas melodi påminner starkt om den iranska ledande kompositören Hossein Alizadehs album *If like birds and angels I Could Fly*, specifikt i låten *Tasnif 'Kaarvaan'*.¹⁹

I det senaste albumet *Chamrosh* följer Sina samma mall. Den persiska mytologin och de religiösa berättelserna utgör fortfarande grundstenen för hans version av black metal utan satan, däremot skiljer sig produktionen ifrån de tidigare. Det första albumet var fortfarande skickligt inspelade, men i *Chamrosh* är ljudet tydligare och nu är trummorna inte digitala som de var i de tidigare albumen. Sina har behållit sin mall för texternas innehåll och sången har mer tryck i sig och låter inte lika svag som tidigare. Kanske har möjligheten att spela in i en studio och kunna "ta i" och sjunga högt påverkat trycket bakom sången, i Iran kunde han inte göra det på samma vis utan att riskera upptäckt av sina grannar eller av förbipasserande utanför hans lägenhet i Iran.

¹⁹ Lyssningsexempel via Youtube eller Spotify, sökord: Hossein Alizadeh If like birds and angels I Could Fly Tasnif Kaarvaan.

Även albumens omslag skiljer sig ifrån varandra. Det första har tydliga drag och influenser av persisk mytologi och gudar, medan det senaste avbildar ett nedgången hus i stereotypisk norsk black metal-anda. De persiska influenserna syns i däremot i albumets titel *Chamrosh*, som översatt är en fågel i den persiska mytologin och beskyddaren av landet.

Den forskning som jag har använt mig av har i många fall bekräftat stora partier av Sinas berättelse om förtryck och censur i Iran. Korpe (2004) har även lyckats fylla i med information och fakta som inte framkom lika tydligt under intervjun med Sina. Med detta syftar jag främst till när Sina talar om att Irans traditionella tänk rotas i religiösa övertygelser, vilket gick att bekräfta bland mycket av den forskning som jag har läst. Det tydligaste exempel som går att hänvisa till är kapitel tre i *Shoot the singer* (2004). Här beskrivs det i en summering av hur klassisk islamisk teologi använder koranen som en viss typ av instruktionsbok för att kunna se vad det är som är förbjudet eller tillåtet.

Sina menar att den som styr i landet eller i vissa institutioner också har ett tolkningsföreträde när det gäller koranen och anpassar regler efter sin personliga tolkning och tycke. Det är därför som det i perioder kan vara tillåtet med vissa aktiviteter för att de sedan blir förbjudna igen. Även detta bekräftar Otterbeck i kapitel tre av *Shoot the Singer* (Otterbeck 2004:11-13).

När det gäller att bekräfta vad som är typiskt och inte typiskt i Sinas fall för den censur som bedrivs i Iran var den lista i kapitel fyra ifrån *Cultural Censorship In Iran – Iranian Culture in A State of Emergency* (Khalaji, Robertson & Aghdami 2011) till stor hjälp. De punkter som jag har fetstilat är sådana som även förekommer i min intervju med Sina.

- ***Music is controversial in Iran because of its contested status in Islam***
- ***The religious authorities perceive music to be as harmful to society as drug addiction***
- ***During Khatami's presidency pro-government pop groups were given authorisation to perform, but the conservative authorities are cracking down again***
- ***Most musicians prefer to release their music independently using the internet than endure the lengthy and arbitrary preview process***
- ***Music as a research endeavor is permissible, and Iran's universities have music education programs, however music for enjoyment is still taboo***
- ***A number of Iran's prominent musicians boycott the 2011 Fajr Festival***

- *Women's music ensembles are seen as 'decorative' at the Fajr Festival*
- *Classical Iranian musician Shajarian's album gets stuck in the review office of the Ministry of Culture as they deliberate; this is punishment for his public support of the Green Movement - The national orchestra has no conductor*
- *Ahmadinejad's chief of staff supports music, but only in a scientific way: "Music is a difficult science with calculations" (Khalaji, Robertson & Aghdami, 2011:63)*

Denna lista sammanfattar många av de anledningar till varför Iran censurerar sin kultur och det skiljer sig inte mycket ifrån vad Sina själv anser är orsaken till censur. I mycket av det insamlade materialet ter sig orsaken vara rädsla för att människor ska kunna tänka fritt, vilket indirekt skulle inkräkta på islams religiösa övertygelser. Om musik får människor att tänka, kan den då leda människan ifrån religionen som av vissa anses vara den rätta vägen? Vilka konsekvenser skulle detta få för ett samhälle byggt på en religion som dikterar regler för levnadssätt?

Cultural Censorship In Iran – Iranian Culture in A State of Emergency (Khalaji, Robertson & Aghdami 2011) fokuserar främst på censuren för litteratur, musik, teater och film inom den Islamiska republiken Iran. Denna rapport försöker beskriva hur restriktivt landet har blivit inom dessa berörda områden sedan det omdebatterade presidentvalet 2009 när resultatet offentliggjordes och en demonstration mot att den sittande presidenten Mahmoud Ahmadinejad blev omvald utbröt. De oppositionella menade att fusk låg bakom Ahmadinejad blev omvald och de våldsamma protester som bröt ut i Teheran resulterade i att mängder med demonstranter dödades av polis och ett flertal blev gripna (Sydsvenskan 2009).

Om vi ser detta i kontrast till yttrandefrihet och räknar in olika typer av konstformer kan ett mönster för censuren som bedrivs i Iran urskiljas. Det fria tänkandet och möjligheten att uttrycka sig i ord, bild, musik och konst blir hämmat. För att återkoppla till frågeställningen ville jag få veta varför Iran censurerar musik och det närmaste jag kom till ett svar på detta kan jag basera både på Sinas berättelse och på den fakta jag har samlat in under mitt arbete. Iran censurerar av rädsla för att människan ska tänka utan restriktioner och frångå religionen. Om människan tänker och agerar fritt kan den komma att inte följa den Islamiska traditionen på samma vis som tidigare generationer har gjort. Vad är det då som är farligt med detta? Varför är yttrandefrihet och individuell utveckling ett hot mot religionen i Iran?

I artikeln *Music and Islam* (2012) av Otterbeck och Ackfeldt talas det om musikens kraft att få människan att känna saker. Sina nämner själv detta under intervjun och menar att musik är ett starkt och effektivt redskap. Om vi då ser till att Sina påpekar att musik har ett inflytande över människan och den Iranska regeringens vill censurera musik just för att kontrollera folkets värderingar, deras tro och privatliv måste vi även försöka se anledningarna bakom detta.

Om vi återkopplar till Korpes forskning finns det en subrubrik i kapitel tre som heter *Music as a useless activity*, och här talar Korpe om en hemsida som heter *Islam Question & answers*²⁰ där finns det en mängd artiklar att tillgå. En av dessa artiklar heter 'Ruling on music, singing and dancing' som argumenterar mot att praktisera musik, sjunga eller dansa. I artikeln anses det att musik ska ses som 'småprat', för att citera Koranen surat Luqman 31:6. I den tidiga versionen av Koranen är denna mening kopplad till aktiviteter som anses vara moraliskt ifrågasättbara, sådant som förtal eller att ljuga, detta inkluderar både att musicera eller att sjunga. Senare kopplas detta direkt samman med att satan vilseleder de troende, som istället för att prisa Allah engagerar sig i musikaliskt värdelösa och ibland skadliga aktiviteter (Korpe 2004:13-14).

Detta är ett av många exempel på hur religionen i Iran påverkar samhället och individualismen, vilket Sina påpekar och menar är en av de grundläggande orsakerna till att musik censureras, just Irans traditionella syn på hur människan ska leva. Det finns ingen etablerad lag som förbjuder musik ifrån Europa, specifika genrer eller att utöva musik. Det drivs däremot igenom som en lag när makthavare och religiösa grupperingar har ett stort inflytande och kan påverka folkets fria vilja. Sina nämnde i vår intervju att den yngre generationen som befinner sig i tonåren nu börjar säga ifrån till dessa religiösa och traditionella värderingar. Ungdomarna vill bli friare och kunna få utvecklas utan en viss ram enligt Sina. Om denna frustration växer till att bli en revolution kan Iran komma att se helt annorlunda ut om tio år. Denna utvecklingsprocess har fördröjts genom trädning av religiösa övertygelser som nästintill når nivåer av fanatism.

Uppsatsen är en fallstudie med försök till att bekräfta Sinas berättelse i anknytning till annan forskning. Jag försökte även att hitta artiklar som kunde bekräfta vissa händelser i Sinas berättelse, sådana som när över 200 personer blev arresterade för att ha besökt ett liveframträdande i Iran. Detta fann jag inga spår av i media, vilket inte förvånade mig särskilt.

²⁰ För vidare läsning, se www.islam-qa.com

Jag kan inte presentera ett resultat baserat på statistik eller procent. Det resultat som finns att tillgå är materialet ifrån intervjun med Sina där resultatet är trovärdigt genom att det kunnat bekräftas till stor del av andra källor och tidigare forskning. Vissa inslag i Sinas berättelse går inte att fastställa då det är just Sinas egna upplevelser, däremot har jag inte haft några tvivel inför att Sina skulle ha ljugit om sina erfarenheter för mig under vår intervju.

Resultatet av arbetet är materialet ifrån intervjun, en personlig berättelse om förtryck och censur i ett land som fördömer individualitet fullständigt.

Kapitel fyra - sammanfattning

Arbetet har gått ut på att undersöka och analysera musikkensur, detta med Iran och black metal i fokus. Idén till att belysa musikkensur i Iran kom efter att jag blev berörd av dokumentären *Blackhearts*, specifikt Sina Winters historia. Att det sedan nästan inte fanns någonting dokumenterat om black metal och censur i vetenskapliga skrifter blev en drivkraft bakom arbetet, för mig kändes det otroligt viktigt att belysa förtryck i en genre som redan har ett visst rykte, hur man väljer att se på black metal är individuellt. Däremot har denna typ av musik spelat en stor roll i mitt liv och att se någon med samma passion förnekas sin rätt att utöva musik påverkade mig emotionellt.

Den frågeställning jag hade i början av arbetet fick jag svar på, många av dessa svar kom ifrån Sina. Dessa svar kunde jag sedan jämföra med den fakta som jag samlade in ifrån tidigare forskning. Vilka resultat kan jag då presentera? Det resultat jag anser mig kunna presentera ligger i intervjun med Sina, genom frågorna som jag ställde till honom fick jag bekräftat min frågeställning och kunde då belysa problematiken med den musikkensur som existerar i Iran. Iran är ett konservativt land med uråldriga värderingar som traderas vidare generation efter generation. Det finns ett motstånd hos vissa människor för denna typ av traditionellt tänkande och religiösa doktrin, men ofta så krossas deras motstånd. Som Sina själv sa så 'försvinner' människor om de inte fångas och ingen hör någonting ifrån dem igen.

Att beskriva musik och censur belyser inte bara någonting som går att leda tillbaka till Platon, utan visar även upp kulturella skillnader länder emellan, beskriver ett enormt förtryck och en diktatur som hellre väljer att avrätta oliktankande istället för att uppmuntra dem. Detta är inte enbart ett gammalt problem, det existerar här och nu. För att förstå censur måste vi även förstå vilken typ av censur som utövas och varför.

Det jag kom fram till är att Iran utövar sin censur mot oliktankande för att de är rädda att människor ska frångå religionen och motsätta sig regimens restriktioner. Med hänvisningar till koranen och 'den rätta vägen' förtrycker de sitt folk och tvingar in dem i en religion och en viss mall.

Vidare forskning

I framtiden skulle jag vilja utveckla denna fallstudie och inkludera fler människor med olika religiösa bakgrunder. Några av dessa skulle kunna vara Hector och Kaiadas som också deltog i dokumentären *Blackhearts*. Detta för att sätta min forskning i ett större perspektiv, och för att visa upp hur kulturella skillnader och censur tar sig uttryck i andra länder, men även för att belysa att censur är mycket mer omfattande än vi tror. Genom att sätta black metal i fokus väljer jag en redan kontroversiell musikstil i kontext till konservativa länder.

Källförteckning

Litteratur

Bossius, T. (2003). *Med framtiden i backspeglen, black metal- och transkulturen. Ungdomar, musik och religion i en senmodern värld.*

Diss. Göteborg: Göteborgs Universitet.

Brown, S. Volgsten, U. (2005). *Music and Manipulation – on the social uses and social control of music.*

New York och Oxford: Berghahn Books.

Cassidy, J. (2012). *God save the queen - I mean it, man.*

New Yorker, 5 Juni.

URL: <https://www.newyorker.com/news/john-cassidy/god-save-the-queeni-mean-it-man>

Christensen, E. (2011). *Shahens fall – Den islamiska revolutionen.*

Världens historia, 10 januari.

URL: <http://varldenshistoria.se/krig/revolution/shahens-fall-den-islamiska-revolutionen>

Johannesson, I. Jefferson-Klingberg, J.(2011). *Blod Eld Död – En svensk metalhistoria.*

Stockholm: Alfabeta bokförlag AB.

Korpe, M. (2004). *Shoot the Singer – Music censorship today.*

London och New York: Zed Books Ltd.

Kachejian, B. (2017). *Elvis Presley, Censorship and the Power of the People*, 6 Januari.

URL: <https://www.classicrockhistory.com/elvis-presley-censorship-and-the-power-of-the-people/>

Khalaji, M. Robertson, B. Aghdami, M. (2011). *Cultural Censorship In Iran – Iranian Culture in A State of Emergency*

London: Small Media.

URL: <https://smallmedia.org.uk/old/pdf/censorship.pdf>

Lilliestam, L. (2009). *Musikliv, Vad människor gör med musik – och musik med människor.*

Göteborg: Bo Ejeby förlag.

Lundberg, D. & Ternhag, G. (2002). *Musiknologi: en introduktion.*

Hedemora: Gidlunds Förlag.

Nordström, S. (2016). 'Contextualizing Extreme-Metal Music. The case of the Swedish Metal Nursery' (i Bossius, Thomas. & Björnberg, Alf (red.) *Made in Sweden – studies in popular music*. London: Routledge.)

Nationalencyklopedin. (2017). *Autentisk*.

Hämtad 2017-12-16.

URL: <https://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/autentisk>

Nationalencyklopedin. (2017). *Censur*.

Hämtad 2018-01-05.

URL: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/censur>

Nationalencyklopedin. (2017). *Underground*.

Hämtad 2018-01-05.

URL: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/underground>

Otterbeck, J. Ackfeldt, A. (2012). *Music and Islam, special issue of the journal Contemporary Islam*.

Contemporary Islam, vol. 6:3, Springer. Lund: Lunds universitet.

URL: <http://lup.lub.lu.se/record/3125115>

Patterson, D. (2013). *Black Metal – Evolution of the Cult*.

USA: Feral house.

Sydsvenskan. (2009). *Vaktarrådet avfärdar valprotesterna, 29 Juni*.

URL: <https://www.sydsvenskan.se/2009-06-29/vaktarradet-avfardar-valprotesterna>

Trost, J. (1993). *Kvalitativa intervjuer*.

Lund: Studentlitteratur.

The Guardian. (2015). *You gotta fight for your right to party: censored music through the ages, 2 Juli*.

URL: <https://www.theguardian.com/ifc-the-good-the-bad-and-the-banned/2015/jul/02/censored-music-through-ages-ifc-spoils-before-dying>

Therner, B. (2009). *30 år sedan revolutionen i Iran*.

Sveriges radio, 18 juni.

URL: <http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=3304&artikel=2913940>

Wikipedia. (2017). *Blastbeat*.

Hämtad 2018-01-05.

URL: https://sv.wikipedia.org/wiki/Blast_beat#Blastbeatet_inom_metal

Wikipedia. (2017). *Kvalitativ forskning*.
Hämtad 2018-01-11.
URL: https://sv.wikipedia.org/wiki/Kvalitativ_forskning

Zeydabadi-Nejad, S. (2009). *The Politics of Iranian Cinema: Film and Society in the Islamic Republic*.
London: Routledge.

Lyssningsexempel

Black metal och strupsång
<https://www.youtube.com/watch?v=7zZainT9v6Q>

Darkthrone: Quintessence
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=QIf2GgA1rGc>

Dio: Rainbow in the dark
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qcWKZTI9OC4>

Elvis Presley: Don't be cruel on The Ed Sullivan Show
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=COFHGFZxtnY>

From the Vastland: Wrath of Aeshma
URL: https://www.youtube.com/watch?v=H8Tm_dpKteI

Heavy metal VS Trash metal
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=zWuehzCNUzw>

Hossein Alizadeh: If like birds and angels I Could Fly – Tasnif Kaarvaan
URL: https://www.youtube.com/watch?v=kgIQ_25BRyw&t=869s

Mayhem: Deathcrush
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=r8srtPrvfGY>

Mayhem: Freezing Moon
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=z8VIhIIq-kk>